Η ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΕΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ

Η ΤΡΟΜΑΚΤΙΚΗ ΠΤΩΣΙΣ ΤΗΣ ΓΕΦΥΡΑΣ ΤΗΣ ΑΓΓΕΡΗΣ

Την ὥρα ποὺ ἕνα τάγμα Οὐσσάρων διάβαινε τὴν γέφυρα... Τὸ ἄγριο ξέσπασμα τῆς μπόρας. Τὸ χοντρὸ σιδερένιο παλαμάρι σπάζει! Τὸ γκρέμισμα τῆς γεφύρας μέσ' στὸ ποτάμι... Τὰ ἀνθρώπινα τσαμπιά. Σκηνὲς ἀπερίγραπτης φρίκης. Ἡ αὐτοθυσία τῶν πολιτῶν τῆς Ἀγγέρης. Τὸ ἔργο τῶν γυναικῶν καὶ τῶν παιδιῶν. Διακόσια ἑβδομήντα θύματα, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Στὶς 16 Ἀπριλίου 1850, κατὰ τὶς ἑνδεκα τὸ πρωῒ ἕνα τάγμα Γάλλων Οὐσσάρων, προερχόμενο ἀπὸ τὴν Νάντη, ἐπρόκειτο νὰ περάσῃ ἀπὸ τὴν κρεμαστὴ γέφυρα τοῦ ποταμοῦ Μαίν, ἡ ὁποία βρίσκεται στὸ κέντρο τῆς πόλεως Ἀγγέρης. Ἐνῶ ὅμως οἱ πρῶτοι στρατιῶτες ἄρχισαν νὰ προχωροῦν ἐπάνω στὴ γέφυρα, ἔξαφνα ὁ ἀνατολικὸς ἄνεμος ποὺ φυσοῦσε ἀπὸ τὸ πρωῒ μετεβλήθη σὲ πραγματικὴ λαίλαπα. Φυσοῦσε πάνω ἀπὸ τὸν ποταμὸ μ' ἀράνταστη ὁρμή, σηκώνοντας παγήρηλα κύματα, συγχρόνως δὲ βροχὴ κατακλισμιαία ἄρχισε νὰ πέφτῃ.

Τὸ τάγμα ἐβάδιζε κατὰ διμοιρίες. Οἱ στρατιῶτες ὅμως, προχωροῦντας ἐπάνω στὴν γέφυρα ποὺ τὴν χτυποῦσε ἄγρια ἡ θύελλα, μαξευόντουσαν ὅσο κοντήτερα μποροῦσαν ὁ ἕνας στὸν ἄλλον καὶ δὲν κρατοῦσαν πειὰ τὶς κανονικὲς ἀποστάσεις μεταξύ τους. Ἐπίσης οἱ κλονισμοὶ καὶ τὰ ἀπότομα κουνήματα ποὺ προκαλοῦσε ὁ ἄνεμος στὴν γέφυρα, ἡ ὁποία, ὅπως εἴπαμε, ἦταν κρεμαστή, ἔκανε τοὺς στρατιῶτες νὰ βαδίζουν ὅσο πιὸ γρήγορα μποροῦσαν. Κι' ἔτσι εἶχε συγκεντρωθεῖ ἐπάνω σ' αὐτὴ ἕνα πλῆθος στρατιωτῶν, πολὺ μεγαλείτερο ἀπ' τὸ κανονικό.

Οἱ τυμπανισταί, οἱ σκαπανεῖς καὶ οἱ μισοὶ ἀπὸ τοὺς μουσικοὺς εἶχαν φθάσει πειὰ στὴν ἄλλη ἄκρη τῆς γεφύρας. Ἔξαφνα, ἐκείνη τὴν στιγμὴ ὅμως τὸ χονδρὸ σιδερένιο παλαμάρι ποὺ στήριζε τὸ ἐπάνω μέρος τῆς γεφύρας ἔσπασε κάτω ἀπὸ τὸ φοβερὸ βάρος τῶν στρατιωτῶν μ' ἕναν κρότο ξερὸν ποὺ ἀντήχησε σὰν νὰ ἦταν κανονιά! Καὶ τὴν ἴδια στιγμὴ ἡ γέφυρα ἔγυρε πρὸς τὸ πλάϊ. Ἀμέσως οἱ στρατιῶτες ἐξ ἐνστίκτου ἔτρεξαν πρὸς τὴν ἀντίθετη μεριά. Ἡ ὁμαδικὴ ὅμως αὐτὴ κίνησις καὶ συγκέντρωσις τοῦ βάρους σ' ἕνα μέρος συνετέλεσε, ὥστε νὰ σπάσῃ καὶ τὸ ἄλλο παλαμάρι. Ἀμέσως τότε ἡ γέφυρα μὲ ὅλους ὅσους βρίσκονταν ἐπάνω της γκρεμίστηκε στὸν ποταμό, καὶ χάθηκε μέσα στὸ βάθος του! Σὲ λίγο ὅμως ξαναφάνηκε πάλι στὴν ἐπιφάνεια, σκεπασμένη ὁλόκληρη ἀπὸ τοὺς δυστυχισμένους στρατιῶτες οἱ ὁποῖοι εἶχαν γαντζωθεῖ ἐπάνω της καὶ προσπαθοῦσαν νὰ σωθοῦν.

Ἡ γέφυρα εἶχε ὅλο τὸ δάπεδό της ξύλινο καὶ ἑπομένως θὰ μποροῦσε νὰ ἐπιπλεύσῃ. Τὸ βάρος ὅμως τόσων ἑκατοντάδων στρατιωτῶν ποὺ ἦταν πασμένοι ἀπάνω της, καθὼς καὶ τὰ λείψανα ἀπὸ τοὺς διάφορους σιδερένιους γάντζους μὲ τοὺς ὁποίους ἦταν στερεωμένη, τὴν ἐπιπόδιζαν νὰ σταθῇ στὴν ἐπιφάνεια τοῦ ποταμοῦ. Βούλιαζε λοιπὸν καὶ ξαναση-

νόταν πάλι, ἐνῶ οἱ θεαταὶ τῆς τραγικῆς αὐτῆς σκηνῆς παρατηροῦσαν μὲ ἀπόγνωσι ἀπὸ τὶς ὄχθες πὼς κάθε φορὰ ποὺ ξανάβγαινε ἡ γέφυρα στὴν ἐπιφάνεια οἱ δυστυχισμένοι στρατιῶτες, οἱ ὁποῖοι εἶχαν γαντζωθεῖ ἀπάνω της, ἦταν πάντοτε λιγότεροι ἀπὸ πρίν!

Μὰ κι' ὁλόκληρος ὁ ποταμὸς ἀπὸ τὴν μιὰ ὤς τὴν ἄλλη του ὄχθη, ἦταν γεμάτος ἀπὸ στρατιῶτες ποὺ χτυπιόντουσαν μές στὸ νερό, ποὺ πιανόντουσαν ὁ ἕνας ἀπ' τὸν ἄλλον καὶ προσπαθοῦσαν ν' ἀρπαχτοῦν ἀπ' ὁ,τιδήποτε γιὰ νὰ σωθοῦν. Οἱ ναυαγοὶ σὲ πολλὲς μερὲς ἀποτελοῦσαν μιὰ μάζα ποὺ ἔμοιαζε μὲ τσαμπὶ σταφυλοῦ κι' ἡ ὁποία χτυπιόταν ἐδῶ κι' ἐκεῖ ἀπὸ τ' ἀφρισμένα κύματα τοῦ ὁρμητικοῦ ποταμοῦ. Σὲ κάθε χτύπημα ὅμως τὰ τσαμπιὰ αὐτὰ γινόντουσαν μικρότερα καὶ στὸ τέλος διελύοντο ὁλότελα, γιατί οἱ δυστυχισμένοι στρατιῶτες ποὺ τ' ἀποτελοῦσαν, παρεσύροντο ἀπὸ τὰ κύματα.

Μπορεῖ κανεὶς νὰ φαντασθῇ τὸν πόνο, τὴν ἀπελπισία καὶ τὴν ἀπόγνωση τῶν θεατῶν τῆς ἀπερίγραπτης αὐτῆς σκηνῆς. Ἡ φωνές τους ἑνώνονταν μὲ τὶς φωνὲς τῶν θυμάτων καὶ κατέπνιγαν τὸ βοῦισμα τῆς καταιγίδος.

Πολλοὶ εἶχαν κατέλθει στὶς ὄχθες τοῦ ποταμοῦ καὶ πετοῦσαν σανίδες, δοκάρια καὶ κάθε εἴδους ξύλα πρὸς τοὺς ναυαγούς, ἐνῶ οἱ ναυτικοὶ προσπαθοῦσαν νὰ τοὺς συνδράμουν μὲ τὶς βάρκες τους.

Ἡ περισσότερες ὅμως ἀπ' αὐτὲς τὶς βάρκες ἦσαν χωρὶς κουπιὰ κι' ἔτσι οἱ βαρκάρηδες ἐξαντλοῦσαν ἄδικα τὶς δυνάμεις τους, προσπαθῶντας νὰ νικήσουν τὴν ἀντίσταση τοῦ ρεύματος καὶ τοῦ ἀνέμου. Ἡ μισὲς βάρκες, ἂν ὄχι καὶ περισσότερες, ἀντὶ νὰ προχωρήσουν πρὸς τὸ μέρος τῆς γεφύρας, παρεσύροντο ἀπὸ τὴν δύναμι τοῦ ρεύματος. Μόνο μιὰ ποταμίσια βάρκα χωρὶς καρίνα, ποὺ τὴν διεύθυναν τέσσερες εὔρωστοι ναυτικοί, κατόρθωσε νὰ φθάσῃ ὤς τὸν τόπο τῆς καταστροφῆς. Μόλις ὅμως οἱ ναυτικοὶ ἄφησαν τὰ κουπιά τους γιὰ νὰ πιάσουν τοὺς ναυαγούς, ἕνα μεγάλο κῦμα πλημμύρισε τὴν βάρκα καὶ τὴν ἐβούλιαξε. Οἱ ναυτικοὶ ἀναγκάστηκαν τότε νὰ βγοῦν στὴν ξηρὰ κολυμπῶντας. Προηγουμένως ὅμως ἄρπαξε καθένας τους κι' ἀπὸ ἕναν στρατιώτη καὶ τὸν ἔβγαλε μαζύ του ἔξω.

Ἂν τὸ ποτάμι ἦταν γαλήνιο καὶ δὲν φυσοῦσε ὁ φοβερὸς αὐτὸς ἄνεμος, ἡ καταστροφὴ θὰ ἦταν χωρὶς ἄλλο πολὺ μικρότερη. Γιατί οἱ περισσότεροι στρατιῶτες, γαντζωμένοι ἀπὸ τὴν γέφυρα ἢ ἀπὸ τ' ἄλλα ξύλα ποὺ τοὺς ἔρριχναν, θὰ μποροῦσαν νὰ κρατηθοῦν στὴν ἐπιφάνεια ἐπὶ ἀρκετὴ ὥρα, καὶ ἔτσι θὰ πρόφθαιναν νὰ φτάσουν ἡ βάρκες κοντά τους καὶ νὰ τοὺς σώσουν. Μὲ τὸν δυνατὸ ὅμως αὐτὸ ἄνεμο οἱ ναυτικοὶ ποὺ ὁδηγοῦσαν τὶς βάρκες ἔχασαν πολύτιμες στιγμὲς ὥς ὅτου νὰ φθάσουν στὸν τόπο τῆς καταστροφῆς. Κάθε δὲ στιγμὴ ποὺ περνοῦσε στοίχιζε τὴν ζωὴ σὲ δεκάδες στρατιωτῶν ποὺ χάνονταν κάτω ἀπὸ τὰ κύματα γιὰ νὰ μὴν ξαναβγοῦν πειὰ στὴν ἐπιφάνεια.

Ὡστόσο ὁλόκληρος ὁ πληθυσμὸς τῆς Ἀγγέρης, ἔδειξε στὴν περίστασι αὐτὴ μοναδικὴ αὐτοθυσία. Γυναῖκες ἔμπαιναν ὥς τὴν μέση μέσα στὸ νερὸ μὲ κίνδυνο νὰ παρασυρθοῦν κι' αὐτὲς ἀπὸ τὸ ὁρμητικὸ ρεῦμα καὶ ἄπλωναν σανίδες πρὸς τοὺς ναυαγούς. Παιδιὰ ἀνέβαιναν καβαλλικευτὰ σὲ ἄλλες σανίδες καί, χρησιμοποιῶντας τὰ πόδια τους γιὰ κουπιά, ἄρπαζαν τοὺς μισοπνιγμένους στρατιῶτες, οἱ ὁποῖοι μόλις κουνοῦσαν σπασμωδικὰ τὰ χέρια τους καὶ τοὺς τραβοῦσαν ἔξω ἀπὸ τὸ νερό.

Μόλις ἔβγαζαν ἕνα στρατιώτη στὴν ξηρά, ὅλοι ἔτρεχαν γιὰ νὰ τὸν περιποιηθοῦν καὶ νὰ τοῦ προσφέρουν ἄσυλο στὸ σπίτι τους. Οἱ γιατροὶ τῆς Ἀγγέρης εἶχαν κατεβεῖ ὅλοι στὴν ἀκροποταμιὰ καὶ προσπαθοῦσαν νὰ ἐπαναφέρουν στὴν ζωὴ τοὺς μισοπνιγμένους καὶ νὰ ἐπιδέσουν τὰ τραύματα τῶν ἄλλων.

Ἀπὸ τὰ πτώματα ποὺ βρέθηκαν τὴν ἴδια μέρα καὶ τὴν ἑπομένη, ἀπεδείχθη πὼς οἱ περισσότεροι στρατιῶτες δὲν εἶχαν πεθάνει ἀπὸ πνιγμό, ἀλλὰ εἶχαν σκοτωθεῖ, εἴτε χτυπῶντας τὰ κεφάλια τους κατὰ τὴν πτῶσι, εἴτε πληγωνόμενοι ἀπὸ τὶς ξιφολόγχες καὶ τὰ ντουφέκια τους. Μεταξὺ τῶν ἄλλων βρέθηκε καὶ τὸ πτῶμα ἑνὸς στρατιώτη, στὸν ὁποῖον, κατὰ τὴν ὥρα τῆς πτώσεως, εἶχε χωθεῖ μὲ τέτοια ὁρμὴ στὴν πλάτη του ἡ κάννη τοῦ ντουφεκιοῦ του, ὥστε εἶχε τρυπήσει ὁλόκληρο τὸ θώρακα καὶ εἶχε βγεῖ μπρὸς στὸ στῆθος του!

Ἡ τραγικὴ αὐτὴ καταστροφὴ ἐστοίχισε τὴν ζωὴ σὲ διακόσιους ἑξῆντα ἐννέα στρατιῶτες καὶ σὲ τέσσερες ἀξιωματικούς. Οἱ πληγωμένοι ἦσαν μόνον πενῆντα ἑπτά.

Ἡ κρεμαστὴ γέφυρα τῆς Ἀγγέρης εἶχε κατασκευασθεῖ ἕνδεκα χρόνια πρὶν ἀπ' τὴν καταστροφή. Εἶχε μῆκος συνολικὸ ἑκατὸ μέτρων καὶ κρεμόταν ἀπὸ τέσσερα σιδερένια παλαμάρια ποὺ ἐστηρίζοντο σὲ στύλους ἀπὸ χυτοσίδηρο.

γιατί ὄχι; Ἔχετε λοιπὸν ὑποθέσεις ἐδῶ, κύριε; Γιατί δὲν μοῦ τὸ λέγατε ἀμέσως; Ἔχετε κάποια δουλειὰ βέβαια σ' αὐτὸ τὸ σπίτι;

— Ἐρωτοδουλειά, κύριε.

— Ἔτσι ἔ;...

— Φυσικά. Καὶ τώρα ποὺ ξηγηθήκαμε, θἄχετε τὴν καλοσύνη νὰ φύγετε;

— Ὄχι, κύριε.

Ὁ δοῦξ ντ' Ἀνζοῦ ἐξεμάνη.

— Προσέχετε, κύριε! φώναξε στὸν Παρνταγιάν. Λένε πὼς ὁ Βασιλεὺς εἶνε πολὺ ἀνυπόμονος. Ὁ ἀδελφός του ὅμως εἶνε πιὸ ἀνυπόμονος κι' ἀπ' αὐτὸν καὶ θὰ σᾶς τὸ ἀποδείξω πολὺ γρήγορα.

— Ὅπως ἀγαπᾶτε, ἐξοχώτατε.

— Ἄς τοῦ ἐπιτεθοῦμε ὅλοι μαζύ, πρότεινε ὁ Κελούς.

— Ὄχι, ὄχι, πρόσταξε μὲ φωνὴ ποῦτρεμε ἀπὸ λύσσα ὁ ἀδελφὸς τοῦ Βασιλέως. Δὲν θὰ διασταυρώσω τὸ ξίφος μου μ' ἕναν ληστή.

Κατόπιν δὲ στρεφάμενος στὸν Παρνταγιὰν τοῦ εἶπε ἀπειλητικά:

— Καλὴ ἀντάμωσι, κύριε. Θὰ λογαριαστοῦμε πολὺ γρήγορα.

— Ὅπως ἀγαπᾶτε, ἐξοχώτατε, ἀπάντησε ὁ Παρνταγιάν.

Ὁ δοῦξ ντ' Ἀνζοῦ κι' ὁ Κελοὺς ἔφυγαν κρατῶντας τοὺς πληγωμένους φίλους τους.

Ὁ Ζὰν ἔμεινε μιὰ ὥρα ἀκόμα, μὲ τὸ σπαθὶ στὸ χέρι μπρὸς στὴν πόρτα τῆς ἀγαπημένης του Λουΐζας. Κατόπιν τράβηξε πρὸς τὸ ξενοδοχεῖο του, βυθισμένος σὲ σκέψεις. Τἄχε βάλει μὲ τὸν δοῦκα ντ' Ἀνζοῦ, τὸν ἀδελφὸ τοῦ Βασιλέως, τὸν διάδοχο τοῦ θρόνου. Θἄχε ἀσφαλῶς κακὰ ξεμπερδέμματα.

— Ἂν μ' ἀνακαλύψῃ, μουρμούριζε ὁ Ζάν, εἶμαι χαμένος!... Μὰ ἔλα πάλι ποῦθελαν νὰ μποῦν στὸ σπίτι τῆς λατρευμένης μου... Ἔκαμα λοιπὸν ἢ ἔπαναν καλά; Καλὰ ἔκαμα. Ἂς ἔχω μονάχα τὸ νοῦ μου νὰ μὴ μὲ ἀνακαλύψουν. Καὶ πρῶτα-πρῶτα θἄταν κουταμάρα νὰ πάω αὔριο στὸ ραντεβοῦ τῶν κ.κ. Μωζιρὸν καὶ Κελούς. Ἂν πήγαινα θὰ μ' ἔπαναν στὴ φάκα. Ἂς περιμένουν λοιπὸν ὅσο θέλουν...

Μὲ τὶς σκέψεις αὐτὲς στὸ κεφάλι ἀποκοιμήθηκε ὁ Παρνταγιάν.

Τὴν ἴδια στιγμὴ βγῆκε ἀπ' τὴ γωνία ποῦχε τρυπώσει κι' ὁ Ἐρρῖκος Μονμορανσύ. Χίλιες δυὸ σκέψεις στριφογύριζαν στὸ κεφάλι του καὶ τὸν ζάλιζαν.

(Ἀκολουθεῖ)